

Gugan, betiko

**Nekane
Zinkunegi
Barandiaran**

Bihar beteko dituk zortzi urte gure artetik joan hintzela. Bi lau urteko, denbora legealdika gehiegitan kontatzen dugun herri honetan. Egia esan, hire kasuan, legealdiek ere baziaten zer esana, hirutan egon hintzen-eta herriko alkate karguan. Eta joan hintzen urteko maiatzean, ikusi ahal izan huen hire joera politikokoek nola berreskuratu zuten Udaleko aginte makila. Hor segitu diagu eta segitzen diate oraindik ere, hik urratutako bidean, boto emaileez gain, herritar guztientzako alkate eta hautetsi izateko ahaleginean.

Hutsune handia utzi huen gure artean. Hutsune fisikoa, gure etxean ohi-koa denez, gizon handia hintzelako. Baina baita bestelako hutsunea ere. Alferrik hizketan aritzen diren horietakoa ez hintzen arren, isilik eta disimuluan pasatzea gustuko huen arren, hengoen tokian hire presentzia nabarmena zelako.

Gure bigarren aita izan hintzen, urteetan hirekin bizitzeko ohorea izan genuen ilobentzat. Eta hi agurtzerakoan herrian bildu zen jendetza ikusita, seme, anaia eta osaba izateaz gain, jende

askoren laguna hintzela frogatu ahal izan genian. Etxeko mahai bueltan utzitako hutsunea handia delako, baina hire falta sumatzen dutelako elkarteko sukaldean ere. Seguru asko, hik prestatutako saltsako bakailaoarena.

Askok ikasi genian higandik. Eta ikasi genuenarekin egiteko gai izan garena hiri erakusteko aukerarik ez izateak ematen zidak pena. Baita familian kontatu nahi ditudan nobedadeak entzuteko ez haizela egongo sinetsi beharrak ere. Gugan hago, hala ere, eta hala mantenduko haugu. Beti arte, Joxe! •

Kilometroak

Joxean Agirre

Ikastolak izan dira joan den mendeko euskal inbenturik handienetako bat eta ez bakarrik eskolaren arloan, gelak garaiko pedagogia berriei ireki, diziplinaren kontzeptua hankaz gora jarri eta frankismo garaiko isiltasuna eta tristurak uxatuz umeak kantuan jarri zituztelako eta abar eta abar, baizik beste hainbat arrazoigatik ere. Horien artean nagusia da ia-ia laborategian eraikitako euskara batuarentzat lehen proba eremua izan zirela eta, beste arrazoi bat aipatzearen, bertso eskolen lehen altsumak ere enbor horretatik atera ziren, eta eskola horiek gabe zaila da ulertzen gerora bertsolaritzak izan duen garapena.

Baina ez da hori bakarrik izan: gizarte arazoei erantzuteko modu parte-hartzaile bat ekarri zuen ikastolen mugimenduak, lan boluntarioa eta profesionala uztartzeko modu bat eta, gaur erakunde

sendoa bada ere, jatorriz gizarte mugimendu ere badenez, irakaskuntza ulertzeko ekarpen teoriko batzuk ere eskaini dizkio sektoreari, publikotasunari buruzko ikuspegi berriago bat esate baterako. Arlo festiboan ere, zer izan da berri-tzaileagorik Kilometroen asmakizuna baino? Izan ere, mundu guztiak erabili du formula hori gero euskara, kultura, musika eta kirola elkartzen dituzten festak antolatzeko.

Bihar egingo dira Zarautzen ziklo zaharreko azken Kilometroak eta izan duten arrakastaren lekuko da boluntarioek egunerako izena emateko webgunea. Aurreko Kilometroetan festa bukatu eta hesiak erretiratzen egin nuen lan pixka bat eta handik hamabost egunera afari batean elkartzekotan gelditu ginen. Afari hori beste pare bat edo hiru aldiz errepikatu genuen.

Aurten ere asmo horrekin ireki nuen webgunea. Ez zait gaizki etorriko, nioen nirekiko, beti jende berarekin ibili gabe ezagutzen ez dudan jendearekin afari batzuk egitea. Urtean zehar beharbada langile faltan ibiliko ziren, baina ez zen posible biharkoan lanerako lekurik aurkitzea, lantalde guztiak “osatuta” zeudelako.

Datorren urtean, gogoeta prozesu luze baten ondoren, antolatuko dira ziklo berriko lehen Kilometroak. Seguru nago asmatuko dutela, baina beldur naiz ez ote duten ikusgarritasunean galduko, hain baikaude emanak, gure txikitasuna estaltzeko-edo, BECak eta estadioak betetzera, zeinek ibilbide luzeagoa egin, kontzertu erraldoiagoa antolatu lehiatzera, herri honetan ez baita ezer ganorazkorik egiten lehiarik eta nor gehiagorik ezean. Ea hurrengoan lanerako lekuren bat aurkitzen dudan ondoren afari batzuk egiteko. •